

Rytwiany, dn. 21.04.2017r.

OR. 523.1.2017.EM

**SPRAWOZDANIE WÓJTA GMINY RYTWIANY
Z REALIZACJI PROGRAMU WSPÓŁPRACY
GMINY RYTWIANY
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI
PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO
ZA ROK 2016**

Informacja o sposobie realizacji " Wieloletniego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami na lata 2012 - 2017" jest dokumentem podsumowującym 2016 rok w zakresie współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Gmina Rytwiany w 2016r. współpracowała z organizacjami pozarządowymi realizując Program współpracy Gminy Rytwiany z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2012 – 2017, który został przyjęty uchwałą Nr XVII/100/2011 z dnia 23 listopada 2011r.

Program ma za zadanie regulować współpracę pomiędzy samorządem Gminy Rytwiany, a organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, określa cele, zakres i formy tej współpracy.

Program w szczególności sprzyja kontynuowaniu i rozwijaniu partnerskiej współpracy pomiędzy gminą, a organizacjami i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, rozwojowi tych organizacji, stwarza mieszkańcom gminy szansę poszerzenia aktywności społecznej, umożliwia zlecenie realizacji zadań publicznych na rzecz organizacji pozarządowych oraz zwiększa udział mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

Przedmiotem współpracy władz Gminy Rytwiany z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest:

- realizacja zadań Gminy określonych w ustawach,
- tworzenie systemowych rozwiązań ważnych problemów społecznych,
- określenie potrzeb społecznych i sposobu ich zaspokajania.

Na terenie Gminy Rytwiany w 2016 roku działało:

- **9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych**, tj. OSP w Strzegomiu, OSP w Tuklęczy, OSP w Niedziałkach, OSP w Rudzie, OSP w Kłodzie, OSP w Rytwianach, OSP w Święcicy, OSP w Sichowie Małym, OSP w Szczecze.
- **1 klub sportowy**, tj. Klub Sportowy „Baszta” Rytwiany,
- **2 uczniowskie ludowe kluby sportowe**, tj. Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „GRYF” Rytwiany oraz Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „ATEST” w Sichowie Dużym,
- **3 Koła Gospodyń Wiejskich**, tj.: Koło Gospodyń Wiejskich w Tuklęczy, Koło Gospodyń Wiejskich w Święcicy, Koło Gospodyń Wiejskich w Sichowie Małym.
- **18 stowarzyszeń**, tj.: Stowarzyszenie Miłośników Pustelni Złotego Lasu w Rytwianach, Stowarzyszenie Strzegomskie, Stowarzyszenie „Wspólne Dobro Naszej Wsi” w Święcicy, Stowarzyszenie Lotnicze „RYTWIANY” im. Mieczysława Marcinkowskiego, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Sichów Duży i okolic”, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Pacanówka, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Świętokrzyski Karp”, Stowarzyszenie „Aktywna Kłoda”, Stowarzyszenie „Przyjazna Ruda”, Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Oddział w Tarnobrzegu Sekcja w Rytwianach, Koło Grodzkie PTTK im. Adama Bienia w Staszowie Sekcja Krajobrazowo - Turystyczna w Rytwianach, Stowarzyszenie „Nasze Rytwiany”, Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Wisły”, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Strzegom „Runo Leśne”, Stowarzyszenie na Rzecz

Rozwoju Wsi Sichów Mały „Sichowianie”, Stowarzyszenie „Eubiota”, Fundacja Zwierząt Bez Domu „Vendi Vigilas”, Stowarzyszenie Wspólna Szczeka.

Rada Gminy Rytwiany uchwałą Nr XIX/109/2012 z dnia 30 stycznia 2012r. podjęła decyzję o przystąpieniu Gminy Rytwiany do Lokalnego Partnerstwa dla Młodzieży, utworzonego w drodze porozumienia przez jednostki samorządu terytorialnego z terenu powiatu staszowskiego także Gmina Zagnańsk, Bieliny i Krasocin, organizacje pozarządowe, organizacje przedsiębiorców, którego liderem jest Fundacja Aktywizacji i Rozwoju Młodzieży FARMA z siedzibą w Sielcu. Uczestnictwo Gminy Rytwiany w lokalnym Partnerstwie dla Młodzieży ma na celu stworzenie młodzieży z terenu Gminy Rytwiany warunków do wszechstronnego rozwoju w miejscu zamieszkania.

Współpraca Gminy Rytwiany z organizacjami pozarządowymi i podmiotami w 2016r. odbywała się m.in. w obszarze:

- 1) kultywowania lokalnej tradycji, obyczajów, obrzędów, utrwalania postaw patriotycznych,
- 2) upowszechniania kultury fizycznej i sportu , szkoleń sportowych młodzieży oraz organizacji zawodów i rozgrywek sportowych,
- 3) promocji gminy;
- 4) oświaty;
- 6) wspierania działań na rzecz promocji i ochrony zdrowia, uzależnień,
- 9) działań proekologicznych;
- 10) alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- 11) propagowania i wspierania turystyki pieszej i rowerowej,
- 12) wspierania działań na rzecz osób starszych i samotnych,
- 13) organizacji cyklicznych imprez plenerowych,
- 14) przeciwdziałaniu bezrobociu,

15) przedsiębiorczości.

Współpraca Gminy Rytwiany w 2016 roku z organizacjami pozarządowymi miała charakter finansowy i pozafinansowy.

Współpraca o charakterze pozafinansowym:

- a. organizacje pozarządowe informowane były na bieżąco o wszelkich planowanych kierunkach działalności i realizowanych zadaniach,
- b. w ramach współpracy pozafinansowej organizacje miały możliwość przesyłać do Referatu Organizacyjnego Urzędu Gminy Rytwiany informacje na temat różnorodnych działań, które zamieszczane były na bieżąco na stronie internetowej Urzędu oraz na tablicach ogłoszeń,
- c. sprawowano patronat Wójta Gminy Rytwiany nad przedsięwzięciami realizowanymi przez organizacje przy realizacji zadań objętych programem,
- d. wspólnie rozpoznano potrzeby społeczności lokalnej i wspólnie planowano działania służące zaspokojeniu tych potrzeb,
- e. zapewniono organizacjom materiały promocyjne (foldery, publikacje książkowe, kalendarze, pocztówki, gadzety promocyjne, itp.),
- f. gminna strona internetowa w działach: *Instytucje kultury i stowarzyszenia/Stowarzyszenia, Koła Gospodyń Wiejskich oraz Organizacje, firmy i instytucje*, zawiera spis organizacji pozarządowych prowadzących działalność na terenie Gminy (KGW, kluby sportowe, pozostałe stowarzyszenia), nazwiska przedstawicieli tych organizacji, dane kontaktowe, logo, zakres działalności, a także odnośniki do ich stron internetowych.
- g. organizacje pozarządowe mogły uzyskać pomoc merytoryczną w Referacie Organizacyjnym Urzędu Gminy Rytwiany.
- g. angażowano organizacje pozarządowe do wymiany doświadczeń i prezentacji osiągnięć,

h. wspierano organizacje w ubieganiu się o pozyskiwanie funduszy ze źródeł zewnętrznych, w tym udzielano informacji o istnieniu innych źródeł finansowania.

Gmina Rytwiany bezpłatnie użycza stowarzyszeniom i Kołom Gospodyń Wiejskich lokale będące jej własnością na działalność statutową i pozostałą. Dzieje się tak w przypadku Stowarzyszenia „Aktywna Kłoda”, którego członkowie spotykają się w budynku po dawnej szkole podstawowej. Ponadto Stowarzyszenie „Przyjazna Ruda”, Koło Gospodyń Wiejskich w Strzegomiu, Koło Gospodyń Wiejskich w Świąticy, Stowarzyszenie „Wspólne Dobro Naszej Wsi” w Świąticy, Koło Gospodyń Wiejskich w Tuklęczy, Koło Gospodyń Wiejskich w Sichowie Małym, Stowarzyszenie „Nasze Rytwiany” bezpłatnie wykorzystują pomieszczenia w miejscowych remizach OSP. Stowarzyszenie LGR „Świątokrzyski Karp”, Stowarzyszenie Lotnicze RYTWIANY oraz Koło Grodzkie PTTK im. Adama Bienia w Staszowie Sekcja Krajobrazowo - Turystyczna w Rytwianach bezpłatnie użytkują pomieszczenia w lokalu Gminnego Centrum Kultury Sportu i Informacji Turystycznej w Rytwianach. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Pacanówka skupia swoją działalność w lokalu filii GCKSiIT w Pacanówce, z którego stowarzyszenie korzysta bezpłatnie.

Urząd Gminy Rytwiany współpracuje z Fundacją Miśka Zdziśka „Błękitny Promyk Nadziei” z siedzibą w Jędrzejowie. Uczestniczymy w akcji p.n. „Misiek Zdzisiek zbiera nakrętki”, polegającej na pomocy dzieciom, osobom chorym i niepełnosprawnym z terenu województwa świętokrzyskiego poprzez zbiórkę plastikowych nakrętek i propagowaniu wśród mieszkańców Gminy Rytwiany tej inicjatywy.

Ponadto Urząd Gminy Rytwiany oferuje możliwość udostępnienia sali konferencyjnej w Urzędzie Gminy wraz z wyposażeniem na spotkania i szkolenia każdej organizacji z terenu gminy, która zwróci się o to z prośbą.

Współpraca o charakterze finansowym.

W 2016 roku w celu poprawy warunków uprawiania sportu na terenie Gminy Rytwiany oraz zwiększeniu dostępności mieszkańców do uprawiania piłki nożnej, Gmina Rytwiany zleciła realizację zadania publicznego p.n. „Organizacja szkoleń, imprez sportowych i udział w zawodach oraz rozgrywkach w piłce nożnej” w 2016r. Klubowi Sportowemu „Baszta” Rytwiany. Umowę na realizację powyższego zadania, opiewającą na kwotę 51.000 zł., zawarto na podstawie Uchwały Nr VII/41/2011 Rady Gminy Rytwiany z dnia 28 lutego 2011r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2011r. Nr 97, poz. 1044). Dotacja została wykorzystana w całości, w sposób prawidłowy. W ramach realizacji tego zadania 119 zawodników wzięło udział w rozgrywkach piłkarskich w 2016r. Rezultatem realizacji tego zadania było podstawowe szkolenie sportowe (poprawa sprawności fizycznej, wyszkolenia technicznego i taktycznego, poprawa kondycji ruchowej) członków drużyn, podniesienie sprawności fizycznej dzieci i młodzieży, aktywny udział w rozgrywkach prowadzonych przez Świętokrzyski Związek Piłki Nożnej oraz promowanie Gminy Rytwiany, poprzez osiągnięcia sportowe zawodników „Baszty” w prasie lokalnej, wojewódzkiej i w Radio Kielce.

Dzięki zwycięstwu Klubu Sportowego Baszta Rytwiany w ogólnopolskim konkursie zorganizowanym przez firmę kosmetyczną NIVEA i otrzymaniu profesjonalnego sprzętu sportowego (stroje, piłki, bramki, akcesoria treningowe) wartego kilkadziesiąt tysięcy złotych powstała szkołka piłkarska, w której trenują dzieci z terenu Gminy Rytwiany w wieku od 5 do 11 lat. Profesjonalne treningi przeprowadzają specjalnie wyszkoleni w ramach

tego projektu trenerzy. Szkołka piłkarska nieodpłatnie korzysta z obiektów sportowych na terenie Gminy Rytwiany.

Uczniowie skupieni przy Uczniowskim Ludowym Klubie Sportowym „GRYF” Rytwiany otrzymali w 2016r. dofinansowanie na łączną kwotę 5.000 zł. Środki finansowe wykorzystane zostały na udział zawodników sportowych w krajowych i wojewódzkich imprezach lekkoatletycznych, uczestnictwo w obozach treningowych, zakup sprzętu.

Pod opieką „GRYFU” prowadzone są także zajęcia sportowe dla mieszkańców Gminy Rytwiany na terenie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Rytwianach z zakresu m. in. : lekkoatletyki, unihokeja, siatkówki, ćwiczeń na siłowni. Na prowadzenie tych zajęć wydatkowano w 2016r. z budżetu gminy kwotę 24.341.10 zł.

Stowarzyszenia i Koła Gospodyń Wiejskich biorące udział w różnorodnych konkursach organizowanych podczas imprez plenerowych oraz uroczystości na terenie Gminy Rytwiany otrzymały w 2016r. nagrody pieniężne w łącznej kwocie 4.450 zł.

Fundacja Aktywizacji i Rozwoju Młodzieży FARMA z siedzibą w Sielcu w ramach realizacji zadania publicznego p.n. „ Lokalny Program Grantowy dla Młodzieży *Mania Działania* otrzymała w 2016r. środki finansowe w kwocie 6.000 zł. W ramach tego przedsięwzięcia dofinansowano realizację następujących projektów społecznych:

1. „Lato w piekarniku, na talerzu i w słoiku”, realizowany przez grupę mieszkańców Podborka,
2. „Przygotowanie i budowa miejsca do spotkań rekreacyjnych i towarzyskich dla mieszkańców miejscowości Szczeka”, realizowany przez Stowarzyszenie Wspólna Szczeka,
3. „Byliśmy, jesteśmy, będziemy”, realizowany przez Zespół Placówek Oświatowych w Sichowie Dużym.

Wiele osób zaangażowanych było w realizację przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego różnorodnych zadań (w tym nauczyciele, opiekunowie, organizatorzy, dyrektorzy szkół, członkowie stowarzyszeń). Ważne jest również to, jak wiele osób zostało objętych działaniami, wynikającymi z realizacji zadań publicznych. Należy jednak podkreślić, iż liczba osób zaangażowanych w realizację zadań i liczba osób objętych działaniami wynikającymi z zadań, to jedynie przybliżone wartości szacunkowe, podawane w sprawozdaniach składanych przez organizacje do tego zobowiązane. Osoby objęte tymi działaniami, to osoby bezpośrednio związane z realizacją zadania, np. zawodnicy, ale również organizatorzy i kibice (liczna publiczność), biorący udział w wydarzeniach sportowych, imprezach plenerowych lub wszelkiego rodzaju uroczystościach odbywających się na terenie Gminy Rytwiany. Na uwagę zasługuje także fakt rozwoju wolontariatu dzieci i młodzieży w realizowanych zadaniach.

Mocne strony organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Rytwiany to:

- rozpoznawalność organizacji w otoczeniu,
- duże zaangażowanie liderów organizacji,

Głównymi zaletami środowiska pozarządowego w gminie są zatem: społeczność lokalna, jej kapitał społeczny oraz chęć angażowania się w sprawy społeczne, kulturalne,

Słabe strony organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Rytwiany:

- niskie przychody i niestabilność finansowa,
- małe zaangażowanie członków,
- brak realizacji ciekawych/innovacyjnych projektów,
- słaba współpraca ze społecznością lokalną.

Głównymi słabymi stronami rytwiańskich organizacji pozarządowych są przede wszystkim niskie przychody – związane także z małym stopniem zaangażowania większości organizacji w pozyskiwanie funduszy spoza budżetu Gminy Rytwiany.

Środowiska organizacji pozarządowych są bardzo ważnym źródłem pozyskiwania informacji o funkcjonowaniu społeczeństwa obywatelskiego, zrzeszania mieszkańców, poziomu rozwoju kapitału społecznego w Gminie Rytwiany. **Sektor publiczny pełni w Gminie Rytwiany wiele istotnych i bardzo cennych funkcji społecznych**, takich jak:

- działania na rzecz społecznej integracji,
- pomoc wzajemna,
- przeciwdziałanie społecznej marginalizacji i wykluczeniu,
- obniżenie kosztów świadczenia niektórych usług społecznych,
- mobilizowanie jednostek i grupy,
- kształtowanie kultury obywatelskiej w społeczeństwie, awans społeczno – edukacyjny, poprzez aktywne uczestnictwo w organizacjach pozarządowych,
- powiększanie kapitału społecznego.

Potrzeby i problemy organizacji pozarządowych:

- brak odpowiedniej liczby wolontariuszy, członków i niedostateczne ich kwalifikacje,
- trudności we współpracy i angażowaniu społeczności lokalnej oraz w nawiązywaniu partnerstw z innymi podmiotami zarówno z terenu gminy, jak i spoza gminy,
- brak wystarczających środków finansowych na działalność statutową,
- trudności w sprostaniu wszystkich obowiązków formalnym,
- braki lokalowe i braki w wyposażeniu.

Najdotkliwsze są dla organizacji problemy związane z pozyskiwaniem i rozliczaniem środków. Trudności w zdobywaniu funduszy i sprzętu

doświadcza większość rytwiańskich organizacji. Dla większości podmiotów problemem są również skomplikowane formalności dotyczące korzystania ze środków grantodawców, sponsorów lub funduszy unijnych. Problemem jest również nadmiernie rozbudowana biurokracja administracji publicznej. Wśród organizacji występują również potrzeby związane z zasobami ludzkimi. Większość organizacji ma problemy z pozyskaniem osób gotowych działać społecznie, kłopoty z utrzymaniem wolontariuszy, a także z „wypalaniem się” liderów. Występują także problemy związane z sektorem pozarządowym jako środowiskiem, w tym m. in. brak współpracy i konflikty we własnym środowisku.

Szansą dla organizacji pozarządowych jest względnie duża liczba osób zainteresowanych działaniami organizacji i stopniowy wzrost liczby organizacji, a także możliwości zasilenia sektora ze środków zewnętrznych.

Analiza realizacji Programu współpracy Gminy Rytwiany z sektorem pozarządowym nie pozostawia wątpliwości, że Samorząd Gminy Rytwiany jest dla lokalnych organizacji najważniejszym partnerem instytucjonalnym i najskuteczniejszym źródłem finansowania ich działań.

Obowiązek przedłożenia przez Wójta Gminy Rytwiany sprawozdania z realizacji programu współpracy za rok poprzedni Radzie Gminy Rytwiany oraz opublikowania sprawozdania w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Rytwiany wynika z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r. poz. 1817 z późn. zm.).

Opracowanie:

Ewa Maciejaska

**Wójt Gminy Rytwiany
Grzegorz Forkasiewicz**